

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASI

MƏRKƏZİ ELMİ KİTABXANA

H E S A B A T

27 sentyabr 2015 – 27 sentyabr 2016

Bakı - 2016

STRATEJİ HƏDƏFLƏR

Yaxın tarixə ekskurs: 2015-ci ilin sentyabr ayında MEK-in açılış tədbirində iştirakçıların diqqətinə MEK-in 9 ay ərzində atdığı addımlar və əldə etdiyi nəticələr yığcam tezis formasında çatdırıldı:

Cəmi 7 aya kitabxana fondları əsas binadan yeni binaya köçürüldü və 3 aya istifadəçilərin xidmətinə hazırlandı; sentyabr ayının 30-u MEK kitabxana xidmətinə başladı; yeni Nizamnamə və Struktur hazırlandı; Kitabxana-Xidmət şöbəsinin Əsasnaməsi və Vəzifə öhdəlikləri hazırlandı və tətbiqinə başlanıldı; MEK tərkibində İnformasiya Resursları Mərkəzi yaradıldı; iş qəbul üzrə test sistemi hazırlandı və tətbiq olundu; Milli Rəqəmsal Yaddaş (MRY) layihəsi başlandı; Vahid İdarəetmə Sisteminin (VİS) “Kitab” və “İstifadəçilər” komponentlərinin birinci qeydiyyat modulları istifadəyə verildi; daxil olan informasiya vahidlərinin konveyer üsulu ilə emalı başlandı; yeni konsepsiyalı 2 dilli dinamik sayt yaradıldı; daim yenilənən Facebook səhifəsi yaradıldı; özündə elmi mənbələri cəm edən böyük sayda xarici e-resurslar açıq istifadəyə verildi; MEK fondları müxtəlif kolleksiyalar və çağdaş ədəbiyyat ilə zənginləşdirildi; könüllülər qrupu Vikipediyada 2000-dən artıq redaktə gedişatı etdi; sosial yönümlü proqramlar həyata keçirildi.

2015-ci ilin oktyabr ayında Mərkəzi Elmi Kitabxananın İdarə Heyəti növbəti dörd il üçün (2016 – 2019) məram və 5 əsas hədəf müəyyən etdi:

MEK-in məramı Azərbaycanın qədim tarixinin və zəngin mədəniyyətinin, Azərbaycan Respublikasının müstəqillik illərində qazanılmış siyasi, iqtisadi, sosial və mədəni nailiyyətlərinin təbliğ edilməsi, Azərbaycan dilinin informasiya resurslarında istifadə imkanlarının genişləndirilməsi, müasir elmi araşdırmaların aparılması üçün informasiya təminatının yaxşılaşdırılması, Azərbaycanın milli-tarixi irsini təşkil edən və yeni yaranan bütün növ mövcud informasiya vahidlərinin toplanıb saxlanması, eləcə də dünya tarixi və mədəniyyətinin istifadəçilərə təqdim olunması yolu ilə oxucu icmasını formalaşdırmaq və akademik icmanın mərkəzinə çevrilməkdir.

Strateji hədəflər:

1. VİS (Vahid İdarəetmə Sistemi) platformasının bütün komponentlərinin (kitab, oxucu, yazışma, sənədləşmə, maliyyə, insan resursları) tam hazırlanıb istifadəyə verilməsi.
2. Milli Rəqəmsal Yaddaşın qeydiyyat, rəqəmsallaşdırma və qorunub saxlanılma proseslərinin işlək səviyyəyə gətirilməsi.
3. Peşəkar heyətin formalaşması.
4. Beynəlxalq əməkdaşlığın və ictimaiyyətlə əlaqələrin qurulması.
5. İnformasiya təhlükəsizliyinin təmin olunması.

Uğursuz kitabxanalar kitab fondlarını zənginləşdirir, yaxşı kitabxanalar xidmətlər sistemi qurur, möhtəşəm kitabxanalar isə icmanı formalaşdırır.

R.David Lankes

Müəyyən edilmiş hədəflərə mərhələ-mərhələ addımlar atılır, paralel olaraq yeni ideya və təşəbbüslər formalaşır və MEK heyəti onları da həyata keçirir. Hesabatda əksini tapmış “İş prinsipləri”, “Əldə edilmiş nəticələr”, “Təşəbbüslər”, “Çətinliklər”, “MEK rəqəmlərdə və faktlarda” məhz bu hədəflərə aid olan, hesabat üçün qruplaşdırılmış və MEK əməkdaşlarının nöqteyi-nəzərindən əhəmiyyət kəsb edən məlumatlardır.

İŞ PRİNSİPLƏRİ

1.MEK AMEA-nın bir hissəsidir, AMEA-ya uyğun olaraq formalaşır və formalaşdırır. Hazırda kitabxananın inkişaf sürəti və istiqaməti kitab fondlarının, oxucu sayının və ya yerləşdiyi məkanın sahəsinin artırılmasına (“**A**” səviyyəsi) deyil, addım-addım oxucuların diqqət mərkəzinə gətirə biləcəyi xüsusi xidmətlərə, müxtəlif meyarlara əsasən formalaşdırılmış sənəd toplularına (“**B**” səviyyəsi) və nəhayət, oxucu icmasının formalaşmasına yönəldilib (“**C**” səviyyəsi). Bu prinsipə çalışmaq üçün MEK oxucu zövqünün formalaşması, cəmiyyətdə mütaliə meylinin artırılması, MEK-də saxlanılan mənbələrin araşdırılması meyllərinin artması kimi təsir imkanları üzərində çalışır, oxucu auditoriyasından könüllü tərəfdaşlar (vikipediyaçılar, açıq mütaliə tərəfdarları, kitab fondlarının formalaşmasında iştirak edən ziyalılar, araşdırıcılar və s.) formalaşdırır.

Ağıllı insanlar planlara, müdrik insanlar isə prinsiplərə dayaqlanır.

Raheel Farooq

2.İnformasiyanın və xidmətlərin bütün istifadəçilər üçün əlçatar olması. MEK bir il ərzində fəaliyyətini mandatına uyğun olaraq akademik ictimaiyyət də daxil olmaqla bütün kitabxana istifadəçiləri ilə interaktiv qarşılıqlı anlaşma əsasında qurub, oxucuların tələblərinə və ehtiyaclarına köklənmiş müasir şəkildə, AMEA Rəyasət Heyətindən başlayaraq tələbə istifadəçilərə qədər bütün sorğuları dərhal araşdırıb və cavablandırır. MEK 18 yaşına çatmış bütün Azərbaycan vətəndaşları üçün açıqdır.

3.Şəffaflıq və hesabatlılıq. Kitabxanaya daxil olan hər bir sənəd dərhal aktlaşdırılır, MEK saytında yerləşdirilir, MEK barəsində bütün məlumatlar saytda, sosial şəbəkələrdə, sosial kanallarda açılmış səhifədə və mediada əks olunur.

4.Peşəkarlıq və operativlik. İstifadəçilərə daha operativ və yüksək keyfiyyətli xidmətin təmin edilməsi məqsədilə MEK əməkdaşları informasiya təminatının müasir metodlarını və istiqamətlərini daim araşdırır, eyni zamanda peşəkarlıqlarını həm fərdi, həm də ümumi komanda şəklində mütəmadi olaraq artırır.

5.Qənaətçillik.

ƏLDƏ EDİLMİŞ NƏTİCƏLƏR

1.VİS proqramının kitabxana üçün ilk növbədə əhəmiyyətli komponentləri hazırlanıb istifadəyə verilib.

VİS – müəssisənin bütün mümkün proseslərinin avtomatlaşdırılması, integrasiyası, nəzarətdə saxlanması və mərkəzləşdirilmiş şəkildə idarəedilməsi sistemidir. VİS ilk dəfə məhz MEK-in proqram və texniki tələblərinə uyğun olaraq yerli proqram mühəndislərinin iştirakı ilə hazırlanmış platformadır.

VİS-LİB – MEK Kitabxana xidmətlərinin avtomatlaşdırılmış idarəetmə və nəzarət platformasıdır və aşağıdakı modulları istifadəyə verilib: “Komplektləşdirmə modulu”, “Kataloqlaşdırma modulu”, “Fondlarda resursların yerləşdirilməsi modulu”, “İstifadəçilərin qeydiyyatı modulu”, “Sifarişlərin verilməsi modulu”, “Resursların axtarışı modulu”, “Proseslərə nəzarət modulu”, “Hesabatların hazırlanması modulu”. VİS-HR MEK-in strukturunda olan bütün işçi heyətin nəzarət və idarəedilməsi platformasıdır, “Təşkilati strukturun idarə edilməsi modulu” və “Davamiyyət, icazələrin alınması və nizam-intizam modulu” hazırlanıb və istifadəyə verilib.

Bu modulların sınaq prosesi Milli Rəqəmsal Yaddaş şöbəsi, Proqramçılar bölməsi, Kitabxana-Xidmət şöbəsi və İnsan resursları bölməsi əməkdaşlarının sıx və qarşılıqlı məsləhətləşmələri rejimində sınaqdan keçirilir. MEK-ə daxil olan istənilən subyekt və obyekt VİS-in aidiyyətli modulunda əks olunur. Qalan modulların hazırlanması prosesinə başlanılıb.

2.Milli Rəqəmsal Yaddaş üzrə praktik fəaliyyət başlayıb. Müasirləşmiş kitabxanamızın proqram və informasiya təminatı üzərində çalışdığı layihələrdən biri MRY layihəsidir. Layihənin məqsədi Azərbaycanda və Azərbaycanın hüdudlarından kənarda Azərbaycana aid olan informasiyanı toplayıb, sistemləşdirib, rəqəmsallaşdırıb yaddaşa salmaq, mühafizə etmək, araşdırıcı, oxucu, internet istifadəçisi üçün əlçatan etmək, təhrif olunmasının qarşısını almaqdır. Geosiyasi məkanda daim təcavüzlərə məruz qalan, tarixi, mədəni irsi “pozulmaq” təhlükəsi ilə sıx üzləşməsi səbəbindən MRY layihəsi Azərbaycan üçün çox önəmlidir. Bu kateqoriyaya aid olan əhəmiyyətli sayda mənbələrin qeydiyyatına salınması və rəqəmsallaşdırılması standartlar əsasında həyata keçirilir.

3.Daxil olan informasiya vahidlərinin (sənədlərin) konveyer üsulu ilə emalı sistemi qurulub, nəticədə daxil olan istənilən sənəd VİS proqramının yeni yaradılmış MEK Kitabxana xidmətlərinin avtomatlaşdırılmış idarəetmə və nəzarət platformasında qısa müddət ərzində tam elektron təsvirini alır, xüsusi kateqoriyaya aiddirsə daxil olan kimi rəqəmsallaşdırılır, MRY-a və ya başqa bazaya aid edilir, qeydiyyat yolunu keçib əsas fonda, yardımçı fondlara və ya Sərgi salonuna yerləşdirilir və oxucuların istifadəsinə verilir.

4. Geniş çeşiddə və yeni keyfiyyətdə e-resurslar yaradılıb və istifadəyə verilib. Bu resurslara MEK-in elektron kataloqu, MEK-in rəqəmsallaşdırdığı Nadir Kitab Fondu, Şərq Ədəbiyyatı Fondu, elm və incəsənət xadimlərinin MEK-də mühafizə olunan kolleksiyaları, müəllif müqaviləsinə əsasən əldə etdiyimiz rəqəmsal əsərlər, Azərbaycanda ən qədim kitabların kolleksiyası, MEK saytı və Facebook səhifəsi, eləcə də MEK-in abunə olduğu xarici elektron resurslar - EBSCO Premier,

BioOne, Edward Elgar Journals & Development Studies E-Books, IOPSCIENCE, Oxford English Dictionary, Oxford Reference Online, Royal Society Journals Collection, Landesbibliothek və başqaları – aiddir. Elektron resurslara MEK oxu zallarından çıxış təmin olunub.

5.İctimaiyyətlə əlaqələrin və beynəlxalq əməkdaşlığın yeni sistemi qurulub. MEK beynəlxalq və ictimaiyyətlə əlaqələrin qurulmasını və inkişafını önəmli hesab edir. MEK haqqında məlumat əlçatan, dolğun və obyektivdir. 2016-cı ildən başlayaraq 3 dildə (Azərbaycan, rus, ingilis), çevik və interaktiv rəsmi internet sahifəmiz www.mek.az, www.csl.az yaradılıb, mek.az domain-i alınıb sayta və korporativ yazışmaya istifadəyə verilib, Facebook, Twitter, VK, İnstagram kimi sosial şəbəkələrdə sahifələr açılıb, Youtube-da rəsmi sosial kanal açılıb, Facebook sahifəmizdə təkcə MEK haqqında deyil, dünya və Azərbaycan kitabxanaları haqqında maraq doğuran məlumatlar yerləşdirilir, media nümayəndələri ilə sıx əməkdaşlıq qurulur, MEK əməkdaşları AzTV, Lider, CBC, İctimai və s. telekanallarda çıxış edir, elmi mənbələrin çıxış imkanları barədə məlumat verir, media şirkətləri tərəfindən MEK-də ictimaiyyətin marağına səbəb olan verilişlər çəkilir, MEK əməkdaşları müntəzəm olaraq kitabxana fondları barədə yeni məlumatları ictimaiyyətin diqqətinə çatdırır, MEK-in məkanı informasiya ötürücüsü kimi aktiv şəkildə istismar olunur.

6.Kitabxana fondlarının bir hissəsi rəqəmsal formata keçirilib. MEK fondlarında saxlanılan sənədlərin mühafizəsi və bir sənədin eyni vaxtda bir neçə istifadəçi tərəfindən oxunma imkanının təmin edilməsi məqsədilə Rəqəmsallaşdırma bölməsi əməkdaşları tərəfindən intensiv rejimdə və müəyyən edilmiş ardıcılıq əsasında – Nadir Kitab Fondu, Şərq Ədəbiyyatı Fondu, MEK-ə daxil olan unikal nüsxələr, oxu zalına sifariş verilən unikal nüsxələr, kolleksiyalar, yubileyi keçirilən mütəfəkkirlər, tək nüsxədə olan və MEK ərazisindən rəsmi qurumların sorğusuna əsasən çıxarılan sənədlər – rəqəmsallaşdırılır və yaddaş bazasında sistemli şəkildə saxlanılır. Rəqəmsallaşdırma elektron vərəqləmə daxil olmaqla müxtəlif formatlarda həyata keçirilir.

7. Ali təhsil müəssisələrin tələbələri və AMEA institutlarının əməkdaşları ilə təlim və təcrübə mübadiləsi həyata keçirilib. MEK-də formalaşmış müasir təcrübənin tək kitabxanaçılıq sahəsində deyil, informasiya texnologiyaları sahəsində də tətbiq imkanları akademik müəssisələrin rəhbərləri tərəfindən qiymətləndirilmişdir. MEK-ə ünvanlanmış müraciətə əsasən adı çəkilən sahələrdə təhsil alan tələbələr, AMEA institutlarının kitabxana rəhbərləri və elmi işçilər üçün müxtəlif mövzularda təlim və təcrübə proqramı həyata keçirilmişdir. Əgər ilk mərhələdə tələbələr ilə təcrübə işinin əsas sahəsi MEK-in köçürülməsi zamanı kitabların üzərinə barkodların və e-çiplərin vurulması, siyahıya alınması, qablaşdırılması idisə, hazırda təcrübə proqramında “VİS-LİB” daxil olan resursların email modulları üzərində təcrübə, “Müasir rəqəmsallaşdırma”, “Elmi-intellektual bazanın yaradılması”, “Vikipediya”, “Vahid Qeydiyyat Sistemi” kimi mövzular daxil edilib. Təlim və məşğələlərin əsas fərqi real rejimdə olması, iş yerlərində təcrübənin keçirilməsi, təlimdən sonrakı nəzarət, təlim iştirakçılarının elmi sahələrinə uyğun çalışmalar və sərbəst elektron resurslarda real yerləşdirmələrin olmasıdır.

MEK tərəfindən AMEA-nın 21 institutunun əməkdaşlarına hər institut ilə 1 həftəlik təlim proqramı keçmək şərtilə (cəmi 140 iştirakçı) “Vikipediya” mövzusunda təlim keçirilmişdir. AMEA-nın 15 müəssisəsinin kitabxana və ya fond rəhbərlərinə ayrı-ayrılıqda (cəmi 236 iştirakçı) “Vahid

Qeydiyyat Sistemi” mövzusunda təlim keçirilmişdir. Bütün mövzular üzrə 646 nəfər iştirak etməklə 63 təlim keçirilmişdir.

8. MEK-in fəaliyyəti beynəlxalq və yerli standartlara uyğun qurulub.

Bütün kitabxana-informasiya prosesləri sənədlərin daxil olunmasından və qeydiyyatdan keçməsindən başlayaraq oxucuların istifadəsinə verilməsinə qədər beynəlxalq və yerli standartlara uyğun olaraq həyata keçirilir. İlk dəfə olaraq elektron resursların istifadəsinə icazə verən müəllif hüquqları müqaviləsi tətbiq olunub.

9. MEK fondlarının zənginləşməsi əsas hissəsində büdcə xərcləmələrinin hesabına yox, məcburi nüsxələrin, hədiyyələrin və mübadilə olunan mənbələrin hesabına baş vermişdi.

10. Elektron kargüzərliq qaydaları tam tətbiq olunmuşdur.

TƏŞƏBBÜSLƏR

1. “Heydər Əliyev irsi” guşəsinin yaradılması. Ümumilli lider Heydər Əliyev irsinə aid olan və fondlarda saxlanılan ədəbiyyat Sərgi salonunda və Akademiklərin zalında yerləşdirilmişdir. Materiallar rəqəmsallaşdırılmış, elektron kataloqa, Milli Rəqəmsal Yaddaşa və video-təqdimat formatına salınmış və nümayiş etdirilmişdir.

2. Prezident Sərəncamının icrası. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 23 dekabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında qeyri-infeksion xəstəliklərlə mübarizəyə dair 2015 – 2020-ci illər üçün Strategiya”nın həyata keçirilməsi üzrə Səhiyyə Nazirliyinin Fəaliyyət planının AMEA-ya aid 9.4.2. bəndinin Qeyri-infeksion xəstəliklərə dair prioritetlər üzrə aparılan araşdırmaların nəticələrinin geniş müzakirəsi, tətbiqi və bu istiqamətdə e-resursların istifadəsi məqsədilə məlumatlandırma aparılmışdır.

3. Prezident Sərəncamının icrasına dəstək. Şəki şəhərində Bəxtiyar Vahabzadənin ev-muzeyinin yaradılması və yaşadığı binaya xatirə lövhəsinin vurulması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 27 oktyabr 2015-ci il tarixli 1475 sayılı Sərəncamının icrası ilə bağlı Şəki şəhərində şairin yaşadığı evdə muzeyin təşkili məqsədilə MEK tərəfindən Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə rəqəmsallaşdırılmış kitablar (51 sayda, PDF formatda), kitabların xüsusi rəqəmsal formatda işlənmiş üz qabıqları (42 kitab, JPEG formatda) və kitabların video-təqdimatı (3 dəqiqə, 22 saniyə) təhvil verilmişdir.

4. Qanunvericiliyə islahat yönümlü təkliflər verilib. 12 aprel 2016-cı il tarixində AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanasında “Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 4 mart tarixli 174-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamının icrasını təmin etmək məqsədilə MEK tərəfindən irəli sürülmüş təkliflərə həsr olunmuş konfrans keçirildi. Konfransda mövcud qanuna MEK tərəfindən irəli sürülmüş əlavə və dəyişikliklərlə bağlı təkliflər səsləndirildi. Təkliflər ümumi müddəalarda yer alan əsas anlayışlara verilən təriflərə düzəlişlər,

kitabxana işi haqqında dövlət siyasətinin əsas prinsipləri və vəzifələri haqqında maddələrə yeni ifadələrin əlavə olunması, “Kitabxana sistemi” fəslində bəzi kitabxanaların statusunda dəyişikliyə dair, “Kitabxana fondu” adlı fəslə də yer alan maddələrə, eləcə də kitabxanaya vurulmuş zərərə görə məsuliyyət kateqoriyasına, kitabxana işçilərinin sosial müdafiəsi ilə bağlı maddəyə dəyişiklik, “Nəşriyyat işi haqqında qanun”a əlavə və dəyişiklikləri özündə ehtiva edir. Diqqət çəkən təkliflər sırasında “Nəşriyyat işi haqqında” Qanunun 18-ci maddəsinə kitabın buraxılış məlumatına dair Vahid Elektron Qeydiyyat-axtarış kataloqunun hazırlanması və tətbiqi məqsədi ilə bibliografik təsvirin mərkəzləşdirilmiş şəkildə təsnifat indeksləri daxil olmaqla universal standartlara uyğun olaraq verilməsi, təsvirin Azərbaycan, beynəlxalq və MARC 21 standartlarını özündə cəm etməsi, mərkəzi nəşriyyat portalında yerləşdirilməsi, Azərbaycan Respublikası ərazisində fəaliyyət göstərən kitabxanaların mərkəzi nəşriyyat portalına çıxışının olması və portal vasitəsilə vahid elektron bibliografik təsvirin eksport imkanının olması oldu. Təsvirin verilməsində müəllifin və ya tərtibçinin iştirakının zəruriliyi vurğulandı, təkliflər paketinə salındı və AMEA rəhbərliyinə təqdim olundu. Bunlarla yanaşı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası Heyətinin “Dissertasiyaların AAK-a təqdim edilməsi qaydaları haqqında” 16.11.2007-cı il tarixli (protokol № 17-R) qərarına əlavələrin edilməsi, “Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının fəaliyyətini tənzimləyən bəzi normativ hüquqi aktların təsdiq edilməsi haqqında” Fərmanın “Dissertasiyaların təqdim olunması və müdafiəsi haqqında” maddəsinə dəyişikliklərin edilməsi ilə bağlı təkliflər də səsəndirilib.

5. Əməkdaşların peşə inkişafına sistemli yanaşma tətbiq olunub. Mərkəzi Elmi Kitabxana əməkdaşların hərtərəfli peşə inkişafını diqqət mərkəzində saxlayır. İnformasiya Texnologiyaları, Beynəlxalq və İctimai Əlaqələr, İnsan resursları və İnzibati şöbələr üçün “Əsasnamə və vəzifə öhdəlikləri” hazırlanmış və istifadəyə verilmişdir, Kitabxana-Xidmət şöbəsinin bir il öncə hazırlanmış eyni adlı sənədlərinə yenidən baxılmış, cari proseslərə uyğun olaraq əlavə və düzəlişlər edilmiş, şöbə və bölmələrin əməkdaşları əsasnamə və vəzifə öhdəlikləri üzrə təlimatlandırılmış və sənədlər istifadəyə verilmişdir. Əməkdaşların müntəzəm olaraq qiymətləndirilməsi aparılır, əməyin ödənilməsi dərəcələrinə və maaşlara korreksiya verilir, əməkdaşlar kitabxana həyatında və kitabxananın inkişaf prosesində iştirakına və əldə etdikləri nailiyyətlərə görə mükafatlandırılırlar. Əməkdaşların peşə inkişafı üçün əldə edilmiş bilik və bacarıqlar “Vikipediya”, “Mülki müdafiə”, “Vahid Qeydiyyat Sistemi”, “Elektron resurslardan (EBSCO, Thomson Reuters Web of Science, OCLC, Royal Chemistry Society) istifadə qaydaları”, “Elmi-intellektual bazanın yaradılması” mövzularında MEK əməkdaşları tərəfindən kənar təşkilatlara və MEK əməkdaşları tərəfindən həmkarlarına keçirilmiş təlimlər böyük əhəmiyyət kəsb edir, təlim komandası Kitabxana-Xidmət şöbəsi, Proqramçılar bölməsi, Sərbəst elektron resurslar bölməsi əməkdaşlarından formalaşır. MEK əməkdaşlarına cəmi 224 iştirakçısı olan “Vikipediya” və “Elektron Qeydiyyat Sistemi” mövzularında 8 təlim, əməkdaşlarımıza xarici təşkilatlar tərəfindən beynəlxalq elektron resursların istifadəsinə dair cəmi 101 iştirakçının cəlb edilməsi ilə 9 təlim keçirilmiş və çox sayda təlimatlar aparılmışdır.

MEK əməkdaşlarının peşə inkişafı MEK tərəfindən kənar təşkilatlara keçirilən təlimlər zamanı cəmlənir. Təlim mövzularının seçilmə prinsipi kitabxana idarəetmə sistemində əldə edilmiş texniki və proqram dəyişikliklərini Azərbaycanın elmi və mədəni irsinin təbliğatı, bu məlumatların

universal sistemləşdirmə qaydalarının tətbiqi, dünya elmi və mədəni irsinin Azərbaycan haqqında məlumatlar ilə birlikdə vahid qeydiyyat sisteminə salınması, sərbəst resursların formalaşdırılması və təbliğidir.

MEK əməkdaşları Azərbaycanda və xarici ölkələrdə keçirilən tədbirlərdə pərakəndə yox, vahid komanda şəklində, vahid strategiya və mesajlarla, vahid təqdimat üslubu ilə çıxış edir. MEK kolleksiyalarının təqdimatlarında, ekskursiyaların keçirilməsində, təlimatların verilməsində, konfranslarda çıxışlar əlaqələndirilir və mövzular uzlaşdırılır.

MEK əməkdaşlarının peşə bilik və bacarıqlarına əlavə olaraq təşəbbüsləri dəstəklənir.

6. Əməkdaşların geniş həcmdə sosial müdafiəsi həyata keçirilib. Səhiyyə Nazirliyinin Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzi, Respublika Milli Onkologiya Mərkəzi, Respublika QİÇS Mərkəzi, İctimai Səhiyyə və İslahatlar Mərkəzi, Respublika Endokrinoloji Dispanseri, Topçubaşev adına Elmi Cərrahiyyə Mərkəzi və başqa strukturları ilə əməkdaşlıq nəticəsində ödənişsiz səhiyyə xidmətləri, peşə xəstəliklərinin profilaktikası, ödənişsiz diaqnostik müayinələr – İİV-infeksiyasının, onkoloji, oftalmoloji, stomatoloji və endokrinoloji xəstəliklərin aşkarlanması üçün 1117 müayinə və konsultasiya (oftalmoloq, onkoloq, ginekoloq, mammoloq, stomatoloq, cərrah, endokrinoloq, ekspress qan analizi, qalxanvari vəzin ultrasəs müayinəsi, mammoqrafiya, göz dibinin müayinəsi, göz təzyiqinin ölçülməsi, görmə qabiliyyətinin yoxlanılması, antropoloji ölçmələr, qanda şəkərin müəyyən edilməsi və arterial təzyiqin ölçülməsi) aparılmışdır, ilkin və təcili tibbi yardım göstərilmiş, əməkdaşların iş vaxtlarına və sosial xərcləmələr büdcəsinə 20.000 AZN-dən artıq qənaət edilmiş, daimi nəzarət məqsədilə individual ambulator kartlar açılmışdır. Respublika Epidemiologiya və Gigiyena Mərkəzi ilə əməkdaşlıq nəticəsində MEK kitab fondları, oxu zalları, personal otaqlarında, ictimai iaşə yerlərində sanitariya normaları təmin edilmişdir. Əməkdaşlar bazar qiymətlərindən ucuz, geniş çeşidli və sağlam qida ilə təmin edilmişdir. MEK-də hüquqi yardım xidməti çalışır, Respublika 4 saylı Hüquqi məsləhətxanasının yüksək dərəcəli hüquqşünas heyəti ilə əməkdaşlıq edilir, müəssisənin və əməkdaşların hüquqları müdafiə olunur.

7. MEK-də “Paralel sorğu” layihəsi. Oxucu zövqünün formalaşması və istiqamətləndirilməsi, cəmiyyətdə mütaliə meylinin artması, kitabxana fondlarının məqsədyönlü zənginləşdirilməsi funksiyası daşıyan və oxucu auditoriyasını könüllü tərəfdaşa çevirən “Paralel sorğu” layihəsi həyata keçirilmişdir. Sorğu iştirakçılarına - MEK istifadəçiləri və “Ziyalılar, nüfuzlu şəxslər” qruplarına “Son bir ildə mütaliə etdiyiniz və oxunmasını tövsiyə etdiyiniz bədii və elmi əsərlər hansılardır?” məzmununu əks etdirən iki sualla müraciət olunmuşdur. Sorğu nəticəsində iki siyahı formalaşmış, siyahılarda adı çəkilən əsərlər kitabxana fondlarında yoxdursa əldə edilmiş və MEK fondlarına daxil edilmiş, oxu zallarında, MEK saytında və Facebook səhifəsində yerləşdirilmişdir. Növbəti mərhələdə siyahılarda kəşifən adlar və əsərlər müəyyən edilmiş, müəlliflər ilə görüş planı tərtib edilmişdir (məs., yazıçı Rövşən Abdullaoglu ilə 22 sentyabr 2016-cı il tarixində).

“Yazıçının kitab rəfində az kitab olmalıdır. Cəmi 10-15. Hansılar? Bunun üçün minlərlə kitab oxumaq lazımdır”.

İsaak Babel

8. Kolleksiyların təqdimatları. MEK cəmiyyətdə mütaliə və mövcud mənbələri araşdırma meyllərinin artmasına təsir imkanları üzərində çalışır. Bu məqsədlə kitabxana fondlarında saxlanılan və tədqiqatçılara məlum olmayan mənbələrin araşdırılıb üzə çıxarılması, qruplaşdırılmış şəkildə araşdırıcıların diqqətinə kolleksiyalar şəklində təqdim olunması həyata keçirilir. Mövcud kolleksiyalara (Georq Hazai, Mirzə İbrahimov, Mikayıl Useynov, Yevgeniy Belyayev, Abbas Zamanov, Yevgeniy Paxomov, Yevgeniy Bertels, Zahid Hüseynzadə) əlavə olaraq yeni meyarlarla kolleksiyalar formalaşdırılır: elektron resurslar, 10 ən qədim kitab və s. Təqdimatlar hər həftənin cümə axşamı eyni vaxtda, personal və oxucu girişlərində, eləcə də MEK-in saytında və Facebook səhifəsində təqdimatın mövzusu və keçirilmə məkanı öncədən elan edilməklə keçirilir, tədbirdən sonra isə MEK saytında təqdimatların rəqəmsal versiyası yerləşdirilir.

“Mən həmişə cənnəti kitabxana kimi təsəvvür etmişəm”.

Jorge Luis Borges

9. “MEK-də açıq kitabxana” layihəsi 15 iyul 2016-cı il tarixdən etibarən MEK-də fəaliyyətə başlayıb. “MEK-də Açıq Kitabxana” kimi başlayan layihəyə dünya kitabxana təcrübəsində mövcud olan, Azərbaycanda isə davamlı layihə şəklində Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin və M.F.Axundov adına Milli Kitabxananın təşəbbüsü ilə yaradılan “Açıq kitabxana” layihəsi “Mən oxudum, sən də oxu” devizi ilə daha bir çalar – oxucular tərəfindən də kitabxanaya kitabların gətirilməsi və mübadiləsi imkanını – əlavə etdi. Layihənin məqsədi insanları maraq doğura biləcək formatda mütaliyəyə sövq etmək, kitab paylaşmaq və kitab hədiyyə etmək mədəniyyətini təbliğ etmək, kitabxana imkanlarını oxuculara yaxınlaşdırmaq, “məkan kitabxana kimi” yaşamasını tətbiq etməkdir. Layihənin icrası MEK istifadəçilərinin ən çox biri-biri ilə təmasda olduğu internet-kafe məkanında başlanılıb. Artıq MEK-in mübadilə fondundan, əməkdaşların şəxsi kitab fondlarından, oxucular və MEK-in ziyarətçiləri tərəfindən kitablar ayrılıb və oxucuların sərbəst istifadəsinə verilib. Oxucular və əməkdaşlar “MEK – açıq kitabxana” layihəsi çərçivəsində mütaliə etdiyi kitabı kitabxanaya bağışlaya və oxumadığı kitabı aparıb oxuya bilərlər.

“Mədəniyyəti məhv etmək üçün kitabları yandırmaq yox – onları sadəcə oxumamaq kifayətdir”.

Rey Bredberi

10. “Elmi-intellektual baza”nın yaradılması təşəbbüsü. Azərbaycanın MRY bazasının AMEA MEK-də formalaşdırılıb yerləşdirilməsini və kitabxanada vahid elektron idarəedilmə sisteminin qurulmasını nəzərə alaraq, elmi tədqiqat işlərinin vahid elektron “Elmi-intellektual baza”sının formalaşdırılması və mövcud elmi informasiyanın mübadiləsini təmin etmək məqsədilə, AMEA elmi müəssisə və təşkilatlarının kitabxanalarına Vahid elektron qeydiyyat sistemi tətbiq edilməsi qərarı verildi, eyni adlı elmi konfrans keçirildi, iştirakçıların yekdillik rəyi ilə təşəbbüs dəstəkləndi, konfransdan sonra ümumi təlim və eləcə də MEK-də iş yerlərində hər təşkilat üçün fərdi təlimatlandırma aparıldı, təşkilatlara yeni Vahid elektron qeydiyyat cədvəli verildi. Nəticədə AMEA-nın 13 institutunun kitabxanasında yeni qeydiyyat sisteminin tətbiqinə başlanıldı, qalanlarında isə yeni qeydiyyat sisteminin tətbiqinə hazırlıq işləri aparılır.

11. Milli Rəqəmsal Yaddaş bazasının Azərbaycan hüduqlarından kənarda formalaşan materiallar ilə zənginləşdirilməsi.

Azərbaycanın Macarıstandakı və Polşadakı diplomatik nümayəndəlikləri tərəfindən Azərbaycan ədəbiyyatının tərcüməsi və xaricdə təbliğinə həsr olunmuş “Mədəniyyətlərarası dialoqun gücləndirilməsində Azərbaycan mədəni irsinin təbliğinin rolu” adlı tədbir keçirildi. Azərbaycanın Polşa Respublikasındakı Fövqəladə və Səlahiyyətli səfiri cənab Həsən Həsənovun rəhbərlik etdiyi diplomatik missiya tərəfindən polyakcayə tərcümə edilmiş 200-ə yaxın Azərbaycan ədəbiyyatı nümunələri və Azərbaycanın Macarıstan Respublikasındakı Fövqəladə və Səlahiyyətli səfiri cənab Vilayət Quliyevin rəhbərlik etdiyi diplomatik nümayəndəliyin macarcayə tərcümə etdirdiyi 150 adda MEK-ə bağışlanmış Azərbaycan ədəbiyyatı nümunələri sərgidə nümayiş etdirildi, hər kolleksiya üçün elektron kataloq hazırlandı və ümumi e-kataloqa daxil edildi, hər kolleksiya üçün virtual təqdimat hazırlandı, kitablar MEK-in “Sərgi salonu”nda nümayiş etdirildi və təşəbbüs təbliğ olundu. Hər iki diplomatik missiya tərəfindən Macarıstan və Polşada 200-dən artıq məktəb, mədəniyyət mərkəzi və kitabxanalarda görüşlər keçirilməsi, tərcümə edilmiş ədəbiyyatın hədiyyə olunması, müzakirələrin aparılması səsləndirildi. Tədbir Azərbaycanın təbliğinə aid edilən bir sıra ölkə və beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlər sırasında, məs., Bakı Elm Festivalı, Beynəlxalq Humanitar Forum, yubileylər əhəmiyyətinə görə üstünlük təşkil edənlərdən biri hesab olunur. MEK-ə hədiyyə edilmiş materiallar rəqəmsallaşdırılmış və MRY-ə aid edilmişdir.

“Bizim yaddaşımız fərdi yaddaşlardan və icma yaddaşlarından ibarətdir. Bu ikisi biri-birinə sıx bağlıdır. Və tarix bizim icma yaddaşımızdır. Əyər bizim icma yaddaşımız bizdən götürülsə – yenidən yazılsa – biz əsl mahiyyətimizi qorumaq imkanını itirmiş oluruq”.

Haruki Murakami

Azərbaycan Respublikasının Los-Anceles şəhərindəki Konsulluq tərəfindən Üzeyir Hacıbəylinin 130 illiyinə və Rəşid Behbudovun 100 illiyinə həsr olunmuş və ABŞ Federal Poçt Xidməti tərəfindən istifadəsinə icazə verilmiş poçt markaları rəqəmsallaşdırılmış, kataloqlaşdırılmış, MRY-a aid edilmiş, MEK-in “Sərgi salonu”nda incəsənət və səfirliklərin fəaliyyətini əks etdirən guşələrdə yerləşdirilmişdir.

Üzeyir Hacıbəylinin “Arşın mal alan” operasının çin dilində rəqəmsal versiyası elektron kataloqa salınmış, MRY-a aid edilmiş və MEK oxucularının diqqətinə çatdırılmışdır.

12. İnformasiya təqdimatının multimedial və multiformat rejimində keçirilməsi. İstənilən mövzuda tədbir keçirilsə, sərgi hazırlanırsa, MEK fondlarında mühafizə olunan sənədlər fondlardan qaldırılıb sərgilənir, bütün mənbələr e-kataloqa daxil edilir, rəqəmsallaşdırılır, virtual sərgi yaradılır, sərgi salonunda bütün ekranlarda və videodivarda nümayiş etdirilir (ümumilli lider Heydər Əliyev, Əliağa Vahid, Mikayıl Useyinov, Bəxtiyar Vahabzadə, Cəfər Cabbarlı, Bəkir Nəbiyev, Vəli Axundov, Səməd Vurğun, Aslan Aslanov) və Youtube-da yerləşdirilir, videoköşklərdən sayt materiallarına çıxış verilir, sərginin mövzusuna aid yeni elektron kataloqdan çıxarış yardımçı vasitə kimi sərgidə təqdim olunur, nümayiş etdirilən material paket şəklində rəqəmsallaşdırılır, Sərgi salonunun ekranlarında eyni zamanda dörd müxtəlif çarx nümayiş etdirilir.

13. Rəqəmsallaşdırmanın müxtəlif praktiki əhəmiyyətli çeşidlərdə aparılması. Məqsədindən asılı olaraq MEK-in Rəqəmsallaşdırma bölməsi istənilən sənədin rəqəmsallaşdırılmasını paket şəklində aşağıdakı formatlarda təqdim edir: PDF və Word formatlarda rəqəmsallaşdırılması, bulud serverdə yerləşdirilməsi, müvafiq linkin təqdim olunması, əsərin video formatda vərəqlənməsi, Power Point formatında təqdimatının hazırlanması, tam həcmdə avtomat və manual rejimdə təqdimatı və s.

14. Wikipedia təlimləri. Azərbaycanın qədim tarixinin və zəngin mədəniyyətinin, müstəqillik illərində qazanılmış siyasi, iqtisadi, sosial və mədəni nailiyyətlərinin təbliğ edilməsi, ana dilində informasiya resurslarından onlayn istifadə imkanlarının genişləndirilməsi və bu məlumatların sərbəst elektron resurslarda və sosial şəbəkələrdə daha geniş yer almasına nail olmaq məqsədilə “Vikipediya məqalələrin yerləşdirilməsi” mövzusunda təlimlər silsiləsinə başlanılıb. Təlimlərin əsas məqsədi – elektron ensiklopediyada məlumatların və məqalələrin yaradılması prinsiplərini, qaydalarını və üsullarını öyrətmək, eləcə də Vikipediya etibarlılıq səviyyəsi yüksək olan məqalə və məlumatların sayının artırmaqdır. AMEA müəssisə və təşkilatları tərəfindən yerləşdirilməsi nəzərdə tutulan materialların spesifikasiyini nəzərə alaraq, AMEA-nın 21 təşkilatına hər müəssisəyə 5 gün olmaq şərtilə təlim keçirilmiş, təlimdən sonrakı nəzarət və məsləhətləşmə təmin edilmişdir.

15. AMEA-nın 15 təsisçisi barədə tanıtım materialı. AMEA-nın 15 təsisçi – həqiqi üzvü barədə nəfis tərtibatda tanıtım materialı Azərbaycan, ingilis, rus, ərəb və fars dillərində informasiya stendləri hazırlanıb və büstlərin yanında MEK qonaqlarının və istifadəçilərinin diqqətinə təqdim olunur, informasiya 5 dildə Vikipediya da yerləşdirilib.

16. AMEA Rəyasət Heyətinin qərarlarına əlavə olaraq yubileyi AMEA miqyasında qeyd olunan şəxslər – Mikayıl Useynov, Bəxtiyar Vahabzadə, Vəli Axundov, Səməd Vurğun – və “Molla Nəsrəddin” jurnalına aid olan materiallar elektron kataloqa salınmış, rəqəmsallaşdırılmış, virtual təqdimatda hazırlanmış və Sərgi salonunda nümayiş etdirilmişdir.

17. Azərbaycanda ən qədim kitab Mərkəzi Elmi Kitabxananın fondlarında aşkar edilmişdir. Azərbaycanda ən qədim on kitab Mərkəzi Elmi Kitabxananın fondlarında aşkar edilmiş, rəqəmsallaşdırılmış, elektron kataloqa salınmış, ictimaiyyətə təqdim olunmuş, KİV nümayəndələri və araşdırıcıların ciddi marağına səbəb olmuşdur.

18. Başqa təşəbbüslər. Diplomatik missiyaların nümayəndələri və beynəlxalq təşkilatlar ilə görüşlər və müzakirələr aparılıb; Mərkəzi Elmi Kitabxananın mərhum direktorlarının xatirə divarı hazırlanıb; alimlərin, incəsənət xadimlərinin, siyasətçilərin, mütəfəkkirlərin müxtəlif dillərdə səsləndirdiyi və müxtəlif

“Deyirlər ki, zaman hər şeyi dəyişir. Lakin həqiqətdə hər şeyi siz özünüz dəyişdirməlisiniz”.

Andy Warhol

dillərə tərcümə olunmuş aforizmlərinin “Kəlamlar” adlı video-təqdimatı hazırlanıb, MEK-in oxucular tərəfdən girişində videodivarda nümayiş etdirilir; kitabxana xidmətləri ikinövbəli rejimdə təqdim olunub; bayram günlərində də oxu zalları oxucuların istifadəsinə verilir; kitabxana xidmətlərindən aktiv istifadə edən və kitabxana həyatında fəal iştirak edən oxucular kitab hədiyyələri ilə fərqləndirilir; yeni daxil olan kitablar barəsində məlumat dərhal saytda yerləşdirilir və

daim yenilənir; müəssisə və təşkilatlara hədiyyə üçün ayrılan kitabların siyahısı sayta yerləşdirilir və daim yenilənir; Akademiklərin zalında Azərbaycan Respublikasında akkreditə olunmuş və Azərbaycan Respublikasının xarici ölkələrdə çalışan diplomatik missiyalarının güşələri yaradılıb və yeni sənədlərlə zənginləşdirilir; istifadəçilər auditoriyasından könüllü tərəfdaşlar – vikipediyaçılar formalaşdırılıb; xarici kitabxanalardan MEK istifadəçilərinin sorğusuna əsasən beynəlxalq mübadilə nəticəsində sənədlər əldə edilir və istifadəçilərə çatdırılır.

ÇƏTİNLİKLƏR

1. MEK köçmə prosesini nəzərdə tutulan 2 il müddətinə yox, cəmi 7 aya başa çatdırmış, bu səbəbdən kataloqların nizamlanması kitabxana xidmətlərinin göstərilməsinə paralel olaraq aparılmışdır, bu isə öz növbəsində, xidmətlərin göstərilməsi zamanı oxucu sifarişlərinin araşdırılması və cavablandırılması prosesini ləngidir.

2. MEK-də informasiya mənbələrinin mühafizəsi çiplənmiş kitab və jurnallar, yaddaşına “kitab borcu var” qeydi olan RFID-kartlara açılmayan eyni tezlikdə çalışan elektron qapılar, informasiya sənədlərinin yalnız MEK ərazisində istifadəsinin mümkünlüyü, müşahidə kameraları, self-çek avadanlığı vasitəsilə həyata keçirilir. Lakin, proqram və avadanlıq təminatının çatışmazlığı mühafizə işinin sistem şəklində qurulmasına maneə yaradır.

3. Brayel əlifbası və audio disklərin olmasına baxmayaraq, görmə qabiliyyəti zəif olan insanlar üçün xidmətlər hələ ki avadanlığın çatışmazlığı səbəbindən tam həcmdə göstərilə bilmir.

4. “Borclu oxucuların veto siyahısı”nın və müvafiq prosedurların olmasına baxmayaraq, istifadəçilər tərəfindən 2014-cü ilə qədər götürülmüş əksər sənədlərin heç də hamısı kitabxanaya təhvil verilməmişdir. Bu, öz növbəsində cavablandırılmamış sorğuların siyahısını açıq saxlayır.

“Kitablarınızı heç kimə verməyin - əks halda siz onları heç vaxt görməyəcəksiniz. Mənim kitabxanamda yalnız mənim kimdənsə götürdüyüm kitablar qalıb”.

Anatol Frans

5. Vikipediya üzrə təlimdən sonra iştirakçıların Vikipediyadakı istifadəçi adlarını (hesab ünvanları) dəyişməsi, öz istifadəçi səhifəsini silməsi və yaxud Vikipediyadakı “Fəaliyyətim” bölməsində yaratdığı məqalələrin adlarını qeyd etməməsi səbəbindən hər iştirakçının fəaliyyətini qeydə almaq və təlimlərin effektivliyini tam şəkildə müşahidə etməyə imkan vermir.

PERSPEKTİVDƏ NƏZƏRDƏ TUTULAN İŞLƏR

- Üçnövbəli xidmətə keçid.
- Media ilə gündəlik kommunikasiyanın onlayn avtomat rejimə keçirilməsi.
- VİS-in müəyyən komponentlərinin sayt ilə sinxronlaşdırılması.
- Kitabxana həyatından MEK-in saytına canlı yayımlanma.
- Elektron kataloqun saytda yerləşdirilməsi və on-line rejimdə yenilənməsi.
- Rəqəmsal bazanın MEK üzvlərinin şəxsi və ya ofis kabinetlərindən əlçatanlığının təmin edilməsi.
- Kommunikasiyanın daha əlçatan və sürətli olması.
- VİS-DOC (Document) elektron sənəd dövriyyəsi üçün nəzərdə tutulan platformanın hazırlanması.
- VİS-FİN (Finance) müəssisənin maliyyə fəaliyyətini idarə etmək və nəzarət üçün nəzərdə tutulan platformanın hazırlanması.
- VİS-RES (Resource) müəssisənin inventar qeydiyyatı və hərəkətinin izlənməsi platformanın hazırlanması.
- VİS-SCA (SCAN) müəssisənin rəqəmsallaşma proseslərini idarə etmək üçün nəzərdə tutulan platformanın hazırlanması.
- VİS-SCED (Təqvim) müəssisədə planlaşdırılan bütün tədbirləri idarə etmək üçün nəzərdə tutulan platformanın hazırlanması.
- VİS-STOK (Anbar) müəssisənin anbarında mal və materiallara nəzarət etmək üçün platformanın hazırlanması.
- “C” mərhələsinə keçid:

MEK inkişafının “A” mərhələsində kitab fondlarını əhəmiyyətli dərəcədə zənginləşdirdi (1.411.469). Məlumdur ki, müəllif və nəşriyyatlar tərəfindən MEK-ə məcburi nüsxələrin təqdim olunması müntəzəm olaraq baş vermir. Bu işi gücləndirmək üçün MEK hesabat dövrünün əvvəlində nəşriyyatlara “Nəşriyyat işi haqqında” Qanundan çıxarış ilə birlikdə məktublar göndərdi və danışıqlar apardı. Nəticədə məcburi nüsxələrin kitabxanaya daxil olması əhəmiyyətli dərəcədə artdı. Düzgün qurulmuş ictimai əlaqələrə görə MEK-ə hədiyyə olunan ayrı-ayrı kitabların və kolleksiyaların sayı artıb. Bütün daxil olan mənbələr təhvil-təslim aktı ilə sənədləşdirilir. Təqdim olunmuş və müxtəlif formatlı resurslar və xidmətlər nəticəsində cəmi bir ilə elektron

qeydiyyatdan keçmiş oxucuların sayı **2210-yə** çatdı. Elektron kartlar vasitəsilə oxucular məlumat bazasında bütün sənəd sorğusu gedişatları haqqında məlumatlarla təchiz olundu.

Əyər bu millət güclü olduğu kimi vise olunadırsa, əyər biz məqsədimizə çatmaq istəyiriksə, biz daha çox ictimai kitabxanalarda daha çox vise adamların daha çox yaxşı kitab oxumasına ehtiyacımız var. Bu kitabxanalar senzüradan başqa hamının üzünə açıq olmalıdır. Biz bütün faktları bilib, bütün alternativləri eşidib, bütün tənqidlərə qulaq asmalıyıq. Hətta birmənalı qəbul edilməyən kitab və müəlliflərə də gəlin hörmətlə yanaşaq.

Con Kennedi

MEK inkişafının “B” mərhələsi: Fondlar daxilində kolleksiyaların sayı və kolleksiyaların MEK istifadəçiləri və potensial oxucuları üçün əlçatanlığı artdı (müəlliflər üzrə - Georq Hazai, Mirzə İbrahimov, Mikayıl Useynov, Yevgeniy Belyayev, Abbas Zamanov, Yevgeniy Paxomov, Yevgeniy Bertels, Zahid Hüseynzadə və ya müxtəlif meyarlar üzrə - “MEK-də mühafizə olunan 10 ən qədim kitab”, “MEK istifadəçiləri tərəfindən ən çox sorğulanan kitab”, “Ay ərzində MEK-ə daxil olan yeni sənədlər”, “AMEA Naxçıvan bölməsi kolleksiyası”, “Qərbi Avropa ədəbiyyatı inciləri”, “Azərbaycan elm və mədəniyyətinin Azərbaycan diplomatiyası tərəfindən xaricdə təbliği”, “Oxucular tərəfindən tövsiyə olunan ədəbiyyat”, “Ziyalılar tərəfindən müəllifləri tövsiyə olunan elmi və bədii ədəbiyyat” və s.). “A” və “B” mərhələləri hazırlıq mərhələləridir. Bilavasitə MEK tərəfindən yaradılmış və MEK-in abunə olduğu e-resurslara geniş çıxış verildi.

MEK RƏQƏMLƏRDƏ VƏ FAKTLARDA

2016-cı il sentyabrın 27-ə olan məlumat

Təqdim olunan rəqəmlər eyni zamanda bir neçə bölmə və şöbənin fəaliyyətinin nəticələridir. Bu səbəbdən rəqəmlərin yanında şöbə və bölmələrin, və ya əməkdaşların adı göstərilir.

TƏDBİRLƏR

Cəmi – 210 tədbir

MEK-in təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə – 170 (1 – 170).

MEK-in təşkilati dəstəyi ilə kənar təşkilatlar tərəfindən – 40 (171 – 210).

*Böyük arzuları olan insan
faktlarla silahlanmış insandan
daha güclü olur.*

H. Jackson Brown, Jr.

Mərkəzi Elmi Kitabxananın təşəbbüsü ilə keçirilən təlimlər (1-64):

- Təlimlərin ümumi sayı – 64, təlim iştirakçılarının ümumi sayı – 676.
- “Vikipediya” – 21 təlim, iştirakçıların sayı – 140;
- “Vahid qeydiyyat sistemi” – 31 təlim, iştirakçıların sayı – 266;
- “Beynəlxalq elektron resursların məzmunu və istifadə qaydaları” – 9 təlim, iştirakçıların sayı – 101;
- “İnformasiya təhlükəsizliyi kontekstində elektron təhlükəsizlik”. 2 təlim, iştirakçıların sayı – 154;
- “Mülki müdafiə” - 1 təlim, iştirakçıların sayı – 15.
- MEK – MEK-Ə: 8 təlim, iştirakçıların sayı – 224.
- MEK – kənar təşkilatlara: 44 təlim, iştirakçıların sayı – 167.
- Kənar təşkilat – MEK-ə: 10 təlim, iştirakçıların sayı – 255.

“Vikipediya” təlimindən sonrakı dövrdə ən fəal vikiçilər AMEA Geologiya İnstitutu, AMEA Botanika İnstitutu, AMEA Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu və AMEA Əlyazmalar İnstitutunda qeyd olunub. 22 təlim keçmiş müəssisədən 13 müəssisə yüksək nəticə göstərib.

Tələbələrin təcrübə həftələri (65-70):

65. Qərb Universitetinin Siyasi Elmlər fakültəsinin tələbələrinə - AMEA Tarix İnstitutunun müraciətinə əsasən.
66. Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının tələbə qrupuna - Elektron kitabxana proqramı üzrə təlimatlandırılma.
67. Bakı Dövlət Universitetinin Kitabxanaçılıq-İnformasiya fakültəsinin müraciətinə əsasən – Kənd və Meşə təsərrüfatı, Səhiyyə, Tibb Elmləri şöbəsinə dair KBT-nin elmi kitabxanalar variantı üzrə təsnifləşdirilməsi metodikasının öyrənilməsi məqsədilə məlumatlandırma.

68. Bakı Dövlət Universitetinin Kitabxanaçılıq-İnformasiya fakültəsinin müraciətinə əsasən – Kitabxanalarda qeydiyyat və hesabat metodikasının öyrənilməsi məqsədilə məlumatlandırma.
69. Bakı Dövlət Universitetinin Kitabxanaçılıq-İnformasiya fakültəsinin müraciətinə əsasən – Azərbaycan ədəbiyyatının retrospektiv informasiya mənbələrinin öyrənilməsi məqsədilə məlumatlandırma.
70. Bakı Dövlət Universitetinin Kitabxanaçılıq-İnformasiya fakültəsinin müraciətinə əsasən – KBT üzrə Fəlsəfə şöbəsinin xarakteristikası və sistemli kataloqunun təşkili metodikasının öyrənilməsi məqsədilə məlumatlandırma.

E-kataloqun tətbiqinə dair təcrübə (71-96):

Hər müəssisədən 2 nəfər, 2 müəssisədən 3 nəfər olmaqla cəmi 50 əməkdaş:

71. AMEA Mikrobiologiya İnstitutu;
72. AMEA akad.Y.H.Məmmədliyəv adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu;
73. AMEA Polimer Materialları İnstitutu;
74. AMEA A.İ.Qarayev adına Fiziologiya İnstitutu;
75. AMEA Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu;
76. AMEA İdarəetmə Sistemləri İnstitutu;
77. AMEA Geologiya və Geofizika İnstitutu;
78. AMEA Fizika İnstitutu;
79. AMEA Zoologiya İnstitutu;
80. AMEA Folklor İnstitutu;
81. AMEA AKİ İnstitutu;
82. AMEA Radiasiya Problemləri İnstitutu;
83. AMEA M.Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu;
84. AMEA N.Tusi adına Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası;
85. AMEA Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu;
86. AMEA Dendrologiya İnstitutu;
87. AMEA İqtisadiyyat İnstitutu;
88. AMEA Genetik Ehtiyatlar İnstitutu;
89. AMEA Botanika İnstitutu;
90. AMEA Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu;
91. AMEA Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutu;
92. AMEA Hüquq və İnsan haqları İnstitutu;
93. AMEA Ədəbiyyat İnstitutu;
94. AMEA Z.M.Bünyadov adına Şərqşünaslıq İnstitutu.
95. AMEA Akademik Həsən Əliyev adına Coğrafiya İnstitutu
96. AMEA Mərkəzi Nəbatət Bağ

Təcrübədən sonra universal elektron kataloqun tətbiqinə başlamış müəssisələrin sayı: 13

Kolleksiya təqdimatları (97-112):

97. Görkəmli türkoloq, Macarıstan Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü Georq Hazainin MEK-ə hədiyyə etdiyi və Şərq Ədəbiyyatı Fondunda mühafizə olunan şəxsi kolleksiyasının təqdimatı. 3 mart 2016
98. Yevgeniy Paxomovun Nadir kitab fondunda mühafizə olunan şəxsi kitab kolleksiyasının təqdimatı. 10 mart 2016
99. Şərqşünas alim, SSRİ Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü Yevgeniy Bertelsin şəxsi kolleksiyasının təqdimatı. 17 mart 2016
100. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Naxçıvan Bölməsinin kolleksiyasının və kolleksiyaya daxil olan "Naxçıvan tarixi" 3 cildlik kitabın təqdimatı. 14 aprel 2016
101. Görkəmli şərqşünas-iranşünas alim Boris Zaxoderin şəxsi kolleksiyasının təqdimatı. 21 aprel 2016
102. Azərbaycanın tanınmış ictimai-siyasi xadimi, biologiya elmləri doktoru, professor İmam Mustafayevin şəxsi kitab kolleksiyasının təqdimatı. 28 aprel 2016
103. Müşavir-diplomat Zahid Yusifoğlu Hüseynzadənin şəxsi kitab kolleksiyasının təqdimatı. 5 may 2016
104. Tənqidçi, ədəbiyyatşünas, filologiya elmləri doktoru, professor Abbas Zamanovun şəxsi kolleksiyasının təqdimatı. 12 may 2016
105. İslam və ərəb ölkələrinin orta əsrlər tarixi mütəxəssisi, tarix elmlər doktoru, "Şərəf Nişanı" ordenli Yevgeniy Belyayevin şəxsi kolleksiyasının təqdimatı. 19 may 2016
106. Mərkəzi Elmi Kitabxanaya may ayında daxil olmuş ədəbiyyat incilərinin təqdimatı. 26 may 2016
107. Mərkəzi Elmi Kitabxanada mühafizə olunan on ən qədim kitabın təqdimatı. 2 iyun 2016
108. Azərbaycan SSR Əməkdar incəsənət xadimi, akademik Mikayıl Useynovun şəxsi kitab kolleksiyasının təqdimatı. 9 iyun 2016
109. Mərkəzi Elmi Kitabxananın Qərbi Avropa ədəbiyyatı fondunun incilərinin təqdimatı. 16 iyun 2016
110. Azərbaycan SSRİ Xalq yazıçısı Mirzə İbrahimovun şəxsi kitab kolleksiyasının təqdimatı. 23 iyun 2016
111. AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanasına iyun ayı ərzində daxil olan ədəbiyyatın təqdimatı. 30 iyun 2016
112. Mərkəzi Elmi Kitabxananın Elektron Resurslarının təqdimatı. 14 iyul 2016

Təşkilatların rəsmi müraciətinə əsasən keçirilmiş ekskursiyalar (113-119):

113. M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı Filialının müraciətinə əsasən Kimya fakültəsinin 1-ci kurs tələbələrinə və universitetin qonaqlarına.

114. Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi nəzdində Respublika Ekoloji Təbiiyə Mərkəzi və "Ekosfera" Sosial-Ekoloji Mərkəzin müraciətinə əsasən Gənc Ekoloqlar Məktəbinin şagirdlərinə.
115. AMEA Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun müraciətinə əsasən Qərb Universitetinin tələbə qrupuna.
116. Çinin İctimai Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti Tsay Fanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinə.
117. Beynəlxalq Struqa Universitetinin tələbə qrupuna.
118. Bakı Dövlət Universitetinin Beynəlxalq münasibətlər və İqtisadiyyat fakültəsinin müraciətinə əsasən I və III kurslarda təhsil alan tələbə qruplarına.
119. AMEA Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun müraciətinə əsasən Azərbaycan Dillər Universitetinin tələbə qrupuna.

Multiformatda hazırlanmış sərgilər (120-132):

120. Əliağa Vahid – 120.
121. Mikayıl Useynov – 110.
122. Bəxtiyar Vahabzadə – 90.
123. Cəfər Cabbarlı – 117.
124. Bəkir Nəbiyev – 85.
125. Heydər Əliyev irsi.
126. Vəli Axundov – 100.
127. Molla Nəsrəddin – 110.
128. Səməd Vurğun – 110.
129. Aslan Aslanov – 90.
130. Azərbaycan ədəbiyyatı macar dilində.
131. Azərbaycan ədəbiyyatı polyak dilində.
132. Dünya azərbaycanlılarının Soyqırımı.

MEK-in təşəbbüsü ilə keçirilmiş başqa tədbirlər (133-170):

133. "Yanğından mühafizə üsulları və onun həyata keçirilməsində müəssisə və təşkilatların üzərinə düşən vəzifələr" mövzusunda seminar-məşğələ. 7 oktyabr 2015
134. "Mədəniyyətlərarası dialoqun gücləndirilməsində Azərbaycan mədəni irsinin təbliğinin rolu" mövzusunda sərginin açılış mərasimi. 13 oktyabr 2015
135. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Mərkəzi Elmi Kitabxanasının oxucuların istifadəsinə verilməsi münasibətilə rəsmi açılış mərasimi. 14 oktyabr 2015
136. Görkəmli ədəbiyyatşünas alim, "Şöhrət" və "İstiqlal" ordenli əməkdar elm xadimi, Dövlət mükafatı laureatı, AMEA-nın həqiqi üzvü, akademik Bəkir Nəbiyevin 85 illik yubileyi ilə əlaqədar anım tədbiri. 4 noyabr 2015
137. Mərkəzi Elmi Kitabxananın (MEK) ümumi iclası. 13 noyabr 2015

138. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondunun təşkilatçılığı ilə Ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş “Kitabi-Dədə Qorqud və Haynrix Fridrix fon Dits-200” mövzusunda Beynəlxalq Konfrans. 10 dekabr 2015.
139. Rusiyanın “Sodeystvie” Mədəniyyət-təhsil proqramlarına yardım Fondunun, Rusiya Dövlət Kitabxanası və Rusiya Federasiyasının regional kitabxanalarının birgə təşkilatçılığı ilə “Müasir Rusiya nəyi mütaliə edir?” mövzusunda tədbir. 18 dekabr 2015
140. Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü münasibətilə tədbir. 28 dekabr 2015
141. MEK-in 2015-ci ildəki fəaliyyətinə dair hesabat iclası. 8 yanvar 2016
142. AMEA-nın 15 təsisçisi haqqında tanıtım lövhələrinin təqdimatı. Mətni fars dilinə tərcüməsini həyata keçirmiş Əfqanıstan İslam Respublikasının Azərbaycanda Fövqəladə və Səlahiyyətli səfiri cənab Məhəmməd Tağı Xəlili və mətni ərəb dilinə tərcümə etmiş Misir Ərəb Respublikasının Azərbaycandakı səfirliyi nəzdində Misir Mədəniyyət Mərkəzinin direktoru cənab Əhməd Sami Eladinin iştirakı ilə. 29 yanvar 2016
143. “Fələstin probleminin qısa tarixi və Yaxın Şərqdə sülhün perspektivləri”. Fələstin səfirinin mühazirəsi. 2 fevral 2016
144. “Elektron resursların işlənməsi” mövzusunda “EBSCO” məlumat bazası xidmətlərinin təqdimatı. 9 fevral 2016
145. Xocalı Soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə həsr olunan anım mərasimi. 25 fevral 2016.
146. “AMEA MEK-də elektron elmi-intellektual bazanın yaradılması” mövzusunda AMEA-nın institut və təşkilatlarının iştirakı ilə konfrans. 29 fevral 2016.
147. Stomatologiya üzrə mütəxəssisin mühazirəsi və müayinə. 29 fevral 2016.
148. Novruz bayramına həsr olunmuş tədbir. 18 mart 2016
149. Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Yasamal rayon təşkilatının sədri Tağı Əhmədov ilə görüş və YAP-a üzv olmuş MEK-in 50 əməkdaşına partiya biletlərinin təqdim edilməsi. 18 aprel 2016
150. Qızıl Aypara Cəmiyyətinin AMEA bölməsinin və MEK-in birgə təşəbbüsü ilə “Qan ver, yaşat!” adlı könüllü qanvermə aksiyası. 21 aprel 2016.
151. “Dünyada kitabxana-informasiya fəaliyyəti və təhsili” mövzusunda dəyirmi masa . BDU, Hacıtəpə Universiteti və MEK-in birgə tədbiri. 21 aprel 2016
152. “Azərbaycan kitabının bədii və texniki tərtibat tarixi” kitabının müzakirəsi. 6 may 2016
153. AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanasında Kitabxana işi sahəsində Azərbaycan Respublikası Qanunvericiliyinə əlavə və dəyişikliklərlə bağlı MEK tərəfindən irəli sürülmüş təkliflərə həsr olunmuş konfrans. 12 may 2016
154. “AMEA təşkilat və müəssisələrinin kitabxana, fond və arxivlərində Vahid Elektron Kataloqun tətbiqi” mövzusunda təqdimat. 16 may 2016
155. AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanasında 28 May Respublika Günüə həsr olunmuş tədbir. 25 may 2016

156. Silahlı Qüvvələr Gününə həsr olunmuş “Azərbaycan ordusu - bizim and yerimiz” adlı tədbir. 24 iyun 2016
157. “KİV ilə kommunikasiya və ictimai əlaqələrin effektiv qurulmasında MEK əməkdaşlarının məsuliyyəti”. Təqdimat. 11 iyul 2016
158. OCLC on-line kitabxana kompüter mərkəzinin təqdimatı. 13 iyul 2016
159. EBSCO məlumat bazasının təqdimatı. 14 iyul 2016
160. İngiltərə Kimya Kral Cəmiyyətinin AMEA Kimya Elmləri bölməsinin institut və müəssisə rəhbərlərinə təqdimatı. 14 iyul 2016.
161. Mərkəzi Elmi Kitabxananın Elektron resursları. Təqdimat. 14 iyul 2016
162. İngiltərə Kimya Kral Cəmiyyətinin MEK əməkdaşlarına təqdimatı. 15 iyul 2016.
163. Mərkəzi Elmi Kitabxanada Reproduktiv Sağlamlıq mövzusunda interaktiv mühazirə. 15 iyul 2016
164. Mərkəzi Elmi Kitabxana əməkdaşlarına kitabxana idarəetmə sistemində edilən dəyişikliklərlə bağlı təlim. 15 iyul 2016
165. Milli Mətbuat Gününə həsr olunmuş tədbir. 20 iyul 2016
166. Qurban bayramına həsr olunmuş tədbir. 7 sentyabr 2016
167. Qeyri-infeksiyon xəstəliklərlə mübarizəyə dair “Məlumatlan və sağlam ol”. Seminar-mühazirə. 15 sentyabr 2016
168. MEK əməkdaşlarının “Ümid” uşaq evinə əyləncəli məlumatlandırma proqramı ilə səfəri, dərsliklərin və bədii ədəbiyyatın hədiyyə olunması. 17 sentyabr 2016
169. Yazıçı Rövnar Abdullaoğlu ilə görüş. 22 sentyabr 2016
170. MEK-in yeni binasında oxuculara kitabxana xidmətlərinin göstərilməsinin 1 ili. 27 sentyabr 2016

MEK-in təşkilati dəstəyi ilə keçirilmiş birgə tədbirlər (171-210):

171. “Geologiya və geofizikanın problemlərinin həllində multidissiplinar yanaşma”. VI-cı beynəlxalq elmi konfrans. 12 oktyabr 2015
172. “Kitabi-Dədə Qorqud” abidəsinin elm aləminə məlum olmasının 200 illiyinə həsr olunmuş “Epos və etnos” mövzusunda beynəlxalq simpozium. 12 noyabr 2015
173. “Kitabi-Dədə Qorqud və Haynrix Fridrix fon Dits-200” mövzusunda Beynəlxalq Şagird Konfransı. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu ilə birlikdə . 10 dekabr 2015
174. AMEA-nın prezidenti, akademik Akif Əlizadənin gənc alim və mütəxəssislər, dissertant və doktorantlar ilə görüşü. 25 dekabr 2015
175. AMEA-nın Birləşmiş Veteranlar Şurasının 2015-ci ildəki fəaliyyətinə dair hesabatı. 28 dekabr 2015
176. Xalq şairi, dramaturq Nəriman Həsənzadəylə görüş. İqtisadiyyat institutu ilə birlikdə.

29 dekabr 2015

177. Yeni Azərbaycan Partiyası Yasamal Rayon təşkilatının sədri Tağı Əhmədovla görüş.

14 yanvar 2016

178. Təhsil Nazirliyi nəzdində Respublika Ekoloji Tərbiyyə Mərkəzi, "Ekosfera" Sosial-Ekoloji Mərkəzin Gənc Ekoloqlar Məktəbi, Bakı Ağ Şəhər ilə birlikdə məktəblilər üçün 3-günlük qış məktəbi "Yaşıl idarəçilik, yaşıl memarlıq, şəhərsalma, informasiya əlaqələri və texnologiya". 29 yanvar 2016

179. Təhsil Nazirliyi, Respublika Ekoloji Tərbiyə və Təcrübəçilik Mərkəzi və Gənc Turistlər və Diyarşünaslıq Mərkəzi, "EkoSfera" ilə birlikdə. "Təhsil Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən ekoloji tərbiyə və təcrübəçilik, turizm və diyarşünaslıq mərkəzlərinin inkişafı perspektivləri". Seminar. 1-3 fevral 2016

180. AMEA-nın İnsan Hüquqları İnstitutu, Moskva Dövlət Humanitar-İqtisadi Universiteti ilə (MDHIU) ilə birlikdə. "Rusiya-Azərbaycan: əlverişli mühitdən inkluziv cəmiyyətə doğru". Dəyirmi Masa. 9 fevral 2016

181. "Sabahın alimləri". V-ci Respublika müsabiqəsi. AMEA, Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Heydər Əliyev Mərkəzi və Azərbaycan Təhsil İşçiləri Azad Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsi ilə birlikdə.

11-13 fevral 2016.

182. GAMŞ. Hesabat iclası. 19 fevral 2016.

183. Bakı Dövlət Universiteti Tələbə Hüquq Jurnalı, Hüquq fakültəsinin Tələbə Elmi Cəmiyyəti və Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin "SABAH" Qrupları ilə birlikdə "Akademik Hüquqi Yazı" mövzusunda onlayn konfrans. 4 mart 2016.

184. Azad Həmkarlar İttifaqı ilə birlikdə. Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə konsert.

4 və 7 mart 2016

185. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu ilə birlikdə. Heydər Hüseynov haqqında kitabın təqdimatı. 11 mart 2016

186. AMEA-nın Birləşmiş Veteranlar Şurasının iclası. 15 mart 2016

187. "Alimlər evi"nin açılışına həsr olunmuş tədbir. 17 mart 2016

188. AMEA-nın Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası. "İfrat nəhəng ulduzların spektral analizi" mövzusunda beynəlxalq seminar. 30 mart 2016

189. Gənclər və Turizm Nazirliyi ilə birlikdə. "Soyqırıma son" . Beynəlxalq konfrans.

31 mart 2016

190. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu “Uşaq ədəbiyyatı-problemlər və perspektivlər”. Dəyirmi masa. 1 aprel 2016
191. AMEA-nın Nəsrəddin Tusi adına Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası, M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universiteti. Professor V.L.Oknianski “The curtain is still open: NGC 2617 remains in a high state” və professor B.P.Artamonov “Gravitational lenses” adlı elmi məruzələri. 7 aprel 2016
192. AMEA və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu. Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin katibi, Xalq yazıçısı Çingiz Abdullayev ilə görüş. 14 aprel 2016
193. Mədəniyyətşünaslıq üzrə Elmi-Metodiki Mərkəz, AMEA-nın Folklor İnstitutu. “Qarabağ əfsanələri” adlı nəşrin təqdimatı. 19 aprel 2016
194. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu, AMEA GAMŞ və Azərbaycanda təhsil alan əcnəbi tələbələrin görüşü. 20 aprel 2016
195. AMEA Alimlər evi və Nəsimi Rayon İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə görkəmli oftalmoloq alim, akademik Zərifə Əliyevanın anadan olmasının 93-cü ildönümünə həsr olunmuş tədbir. 21 aprel 2016
196. Azərbaycanın əməkdar elm xadimi, akademik Zərifə Əliyevanın xatirəsinə həsr olunmuş ölkə üzrə istedadlı uşaqların “Qələbəyə doğru” kuboku uğrunda intellektual yarışma.
28 aprel 2016
197. Türkmənistan Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı səfirliyi, AMEA-nın prezidenti Akif Əlizadə və Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun təşəbbüsü ilə Məxdimqulu Fəraqinin azərbaycancaya tərcümə edilmiş “Divan”ının təqdimatı. 28 aprel 2016
198. Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin təşkilatçılığı ilə AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanasında “Türksoylu Xalqların Musiqi Mədəniyyətinin Tədqiqi Problemləri” adlı XV Beynəlxalq elmi-praktiki konfrans. 2 may 2016
199. AMEA-nın Nəsrəddin Tusi adına Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası. M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin müəllim heyətinin elmi məruzələri. 18 may 2016
200. AMEA Tarix İnstitutu. Dissertasiya müdafiəsi. 18 may 2016
201. Azərbaycan Respublikasının prezidenti yanında Bilik Fondu, AMEA Folklor İnstitutu. “İlboyu bilik” proqramı çərçivəsində “Ədəbiyyat fənninin tədrisində innovativ yanaşma”. Dəyirmi masa. 25 may 2016.
202. AMEA Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu. “Qeyri-harmonik analiz və diferensial operatorlar”. Beynəlxalq seminar. 25 may 2016

203. Tanınmış Azərbaycan mühəndis-geoloqu, geologiya-mineralogiya elmləri doktoru, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin geologiya, geofizika və yataqların işlənməsi üzrə birinci vitse-prezidenti Xoşbəxt Yusifzadə ilə görüş. 26 may 2016
204. AMEA-nın Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu. “Sədi Şirazi dünyası” mövzusunda beynəlxalq elmi konfrans. 1 iyun 2016
205. AMEA Fiziologiya İnstitutu, “Herontologiya” Elmi-tədqiqat tibbi mərkəzi, Belarus Respublikası Herontoloji İctimai Birliyi, Rusiya Federasiyasının Tibbi-bioloji Agentliyi Təkmilləşmə İnstitutunun Terapiya, heriatriya və antiqocalma təbabəti fakültəsi. K.İ.Proşşayev və A.Y.İlnitskiyin “Qocalma və tibb müasir dünyada” mövzusunda məruzələri. 1 iyun 2016
206. AMEA, Şimal-Cənub Politologiya Mərkəzi, MDB ölkələrinin gənc intellektual klubu. “Yeni media və sosial şəbəkələrin, eləcə də, blokların dünya proseslərinə təsiri”.
6 iyun 2016
207. AMEA Fizika İnstitutu, Milan Universitetinin Kimya fakültəsi. Professor Angelo Sironini - “Guest induced structural modifications in porous coordination polymers”. Mühazirə.
22 iyun 2016
208. Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsi, “Hədəf Karyera Mərkəzi”, “Hədəf kursları” MMC, “Fransa-Azərbaycan Universiteti” layihəsi çərçivəsində “Abituriyentlərin imtahana psixoloji hazırlığı”. 1-2 iyul 2016.
209. “Müasir İnkişaf” İctimai Birliyi. “Genetik modifikasiya olunmuş məhsullar”. Dəyirmi masa. 18 iyul 2016.
210. Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi ilə birlikdə. “Beynəlxalq bloq günü” münasibətilə maarifçi QHT-lər və fəal bloqqerlərlə görüş. 31 avqust 2016

Akademiklərin zalında guşələri olan diplomatik nümayəndəliklər:

1. Rusiya Federasiyasının Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyi
2. Türkmənistan Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyi
3. Yunanistan Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyi
4. Misir Mədəniyyət Mərkəzi
5. İsveç Krallığının Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyi
6. İordaniya Həşəmi Krallığının Azərbaycan Respublikasındakı səfirliyi
7. Koreya Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyi
8. Serbiya Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı səfirliyi
9. BƏƏ-nin Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyi
10. Rumınyanın Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyi
11. Azərbaycan Respublikasının Macarıstandakı Səfirliyi

12. Azərbaycan Respublikasının Polşadakı Səfirliyi
13. Azərbaycan Respublikasının ABŞ-ın Kaliforniya ştatının Los-Anceles şəhərindəki Konsulluğu.

MEK mediada:

Sosial mediada izləyicilərin sayı – 6.337.

Televiziya kanallarında geniş formatlı müsahibələrdə, internet saytlarda və çap orqanlarında işıqlandırılan mövzuların sayı – 261.

Kitabxana istifadəçiləri:

MEK-in eyni zamanda xidmət göstərə biləcəyi istifadəçilərin sayı – 800

Qeydiyyatdan keçmiş oxucuların sayı – 2.210:

AMEA əməkdaşları – 431.

Tələbələrin sayı – 851.

Başqa - 838.

MEK-in elektron resursları

e –resurslarda xarici abunə:

1. BIOONE URL
2. EBSCO PREMIER
3. EDWARD ELGAR JOURNALS & DEVELOPMENT STUDIES E-BOOKS
4. IOPSCIENCE
5. OXFORD ENGLISH DICTIONARY
6. OXFORD REFERENCE ONLINE
7. ROYAL SOCIETY JOURNALS COLLECTION
8. Universitäts und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
9. Digital Persian Archive
10. POLPRED

11. CHEMSPIDER

12. OPENLIBRARY

13. ACADEMIC PUBLISHING PLATFORMS

e –resurslarda kataloq:

elektron siyahılarda qeydə alınmış sənədlərin cəmi sayı – 154.002;

e-kataloq – 31.831;

e-cədvəl – 122.171.

e –resurslarda rəqəmsallaşdırılmış mənbələrin sayı 1.657:

Nadir Kitab Fondu – 918;

Şərq Ədəbiyyatı Fondu – 50;

Azərbaycan Fondu – 589;

Ardı davam edən nəşrlər – 100.

e –resurslarda müəllifmüqaviləsi imzalamış müəlliflərin sayı – 12.

Fondlarda mühafizə olunan sənədlər (kitab, jurnal, xəritə, avtoreferat, dissertasiya, qəzet, marka).

Ümumi say – 1.439.487:

Nadir Kitab Fondu – 14.754;

Şərq Ədəbiyyatı Fondu – 75.434;

Qərbi Avropa Ədəbiyyatı Fondu – 214.546;

Azərbaycan Fondu – 102.138;

Rus Fondu – 817.564;

Mübadilə Fondu – 50.571;

Qəzet Fondu – 3.456;

Kitabxana-İnformasiya sahəsi üzrə ixtisaslaşmış Fond – 13.000;

Ardı Davam Edən Nəşrlər Fondu – 58.363;

Depozitar Fond – 3.000;

Dissertasiya və avtoreferatlar Fondu – 58.581;

Kolleksiyalar Fondu – 28.018.

Sənədlərin hərəkəti üzrə statistika

MEK-ə 13.375 nüsxə sənəd daxil olub:

Beynəlxalq mübadilə – 1.185;

Məcburi nüsxə qismində - 3.675 (disertasiya – 250 və avtoreferat – 1.000 daxil olmaqla).

Hədiyyə qismində - 8.046.

Alınb – 469.

MEK-dən 3.040 nüsxə sənəd çıxarılıb:

MEK-in mübadilə fondundan hədiyyə edilib – 2.672 sənəd.

Beynəlxalq mübadilə – 368 sənəd.

Kolleksiya formatında saxlanılan sənədlərin ümumi sayı – 28.018:

1. Yevgeniy Bertels – 4.312.
2. Boris Zaxoder – 2.056.
3. Yevgeniy Belyayev – 229.
4. Zahid Hüseynzadə – 524.
5. Georq Hazai – 50.
6. Rodolf İvanov – 209.
7. Yevgeniy Paxomov – 4.188.
8. İmam Mustafayev – 1.247.
9. Mirzə İbrahimov – 306.
10. Mikayıl Useynov – 276.
11. Xudu Məmmədov – 666.
12. Rasim Kazimov – 243.
13. Abbas Zamanov – 2.417.
14. Azərbaycan Neftçi Geoloqlar Cəmiyyəti – 4.704.
15. AMEA Naxçıvan bölməsi – 300.
16. AMEA Milli Tarix Muzeyinin kolleksiyası – 4.598.

Bibliografik sorğu kitablarının hazırlanması

1. Məhərrəm Məmmədyarov, Ağamusa Axundov, Bəkir Nəbiyev - Çap olunmuşdur .
2. Telman Əliyev – Çapa verilmişdir.

3. Şahbaz Muradov, Zümrüd Quluzadə, İlyas Babayev - yekun mərhələdədir.
4. Yaşar Qarayev, Vəli Baxşəliyev - əsas mərhələdədir.
5. Tofiq Nağıyev, Vəli Axundov, Aslan Aslanov - hazırlıq mərhələsindədir.
6. Muxtar İmanov, Rauf Hüseynov, Ziyad Səmədzadə - mənbələrin toplanılması mərhələsində.

MEK-in mübadilə fondundan hədiyyə edilən 2672 nüsxə ədəbiyyatın sayı və ünvanı

1. 20 nüsxə - Azərbaycan Respublikasının Özbəkistan Respublikasındakı səfirliyinə göndərilmişdir
2. 60 nüsxə - Aşqabadda keçirilmiş Beynəlxalq kitab sərgisinə aparılmışdır.
3. 40 nüsxə - AMEA-nın 70 illiyi, Üzeyir Hacıbəylinin 130 illiyi, Akademik Bəkir Nəbiyevin 85 illiyi tədbirləri silsiləsindən Bəkir Nəbiyevin "Üzeyir Hacıbəylinin Ömürnaməsi" kitabının təqdimatı mərasimində iştirakçılara verilmişdir.
4. 24 nüsxə - Martin -Luther Universitetinin(Almaniya-Halle) Əsaslı kitabxanasına hədiyyə edilmişdir.
5. 111 nüsxə - 34-cü Beynəlxalq İstanbul Kitab Sərgi Yarmarkasında sərgilənib təşkilatçılara təhvil verilmişdir.
6. 16 nüsxə - MEK-də "Müasir Rusiya nəyi mütaliə edir?" mövzusunda tədbirdə iştirak etmiş rusiyalı qonaqlara hədiyyə edilmişdir.
7. 132 nüsxə MEK-in ən fəal oxucularına hədiyyə edilmişdir.
8. 69 nüsxə MEK-in fərqlənmiş əməkdaşlarına hədiyyə edilmişdir.
9. 4 nüsxə AMEA N.Gəncəvi adına Ədəbiyyat institutuna hədiyyə edilmişdir
10. 10 nüsxə "Oxu Günü" münasibətilə keçirilən tədbirin iştirakçılarına verilmişdir
11. 157 nüsxə Respublika Onkologiya Mərkəzinə hədiyyə edilmişdir.
12. 46 nüsxə AMEA Rəyasət Heyəti Aparatı İctimaiyyətlə Əlaqələr və Elmin Populyarlaşdırılması İdarəsinə hədiyyə edilmişdir.
13. 435 nüsxə Bilgəh Kardioloji Sanatoriyasına hədiyyə edilmişdir.
14. 491 nüsxə 1 saylı Psixonevroloji-Sosial xidmət müəssisəsinə hədiyyə edilmişdir.
15. 454 nüsxə Bilgəh Əmək və Müharibə əlilləri üçün pansionata hədiyyə edilmişdir.
16. 5 nüsxə 28 may Respublika günü münasibəti ilə Mərkəzi Elmi Kitabxanada keçirilən tədbirə dəvət olunmuş qonaqlara hədiyyə edilmişdir.
17. 102 nüsxə Azərbaycan Prezidenti yanında Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinə hədiyyə edilmişdir.
18. 30 nüsxə Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi və Milli kitabxananın birgə layihəsi əsasında yaradılan "Açıq kitabxana"ya hədiyyə edilmişdir.
19. 13 nüsxə Borçalı İctimai Cəmiyyətinə hədiyyə edilmişdir.
20. 110 nüsxə "Açıq kitabxana - Mən oxudum, sən də oxu" layihəsinə hədiyyə edilmişdir.
21. 216 nüsxə «Kitab hədiyyə aksiyası» çərçivəsində S.C.Pişəvəri adına Respublika Humanitar Fənnlər Gimnaziyasına verilmişdir.
22. 127 nüsxə "Ümid" Uşaq evinə hədiyyə edilmişdir.

Sənəd mübadiləsi aparılan ölkələr və müəssisələr: ABŞ Konqres Kitabxanası, Rusiya Milli Kitabxanası, Rusiya Dövlət Kitabxanası, Misir Milli Kitabxanasına, Almaniyanın Potsdam

Universitet kitabxanası, Çin Milli Kitabxanası, Bolqarıstanın Sofiya Universiteti, Cenevrə Botanika Mərkəzi, Berlin Universitet Kitabxanası, Şotlandiyanın Edinburq Milli Kitabxanası, Sloveniya Akademiya Kitabxanası, Polşa Universitet Kitabxanası, Fransa Mərkəzi Kitabxanası, Rumıniya Elmlər Akademiyasının Kitabxanası, Yaponiya Neft – Kimya Cəmiyyəti və s..

İnsan resursları

MEK-də 192 əməkdaş çalışır. Hesabat dövrü ərzində 16 əməkdaş – 8 kitabxanaçı və 8 IT mütəxəssisi – *yeni işə keçmiş*, 24 nəfər – 9 kitabxanaçı və 15 IT mütəxəssisi – *işə qəbul edilmişdir*. 71 əməkdaşın – 18 informasiya texnologiyaları üzrə mütəxəssisin, 3 ictimai əlaqələr üzrə və 50 kitabxana işi üzrə mütəxəssisin - *əməyinin ödənilməsi dərəcəsi artırılmışdır*.

TƏŞƏKKÜRLƏR

MEK ölkə rəhbərliyi, AMEA rəhbərliyi, akademik ictimaiyyətin və başqa tərəfdaşların sağlam, konstruktiv marağını və nəzarətini yüksək qiymətləndirir, daim sosial məsuliyyət hissi ilə çalışır. Mərkəzi Elmi Kitabxananın işçi heyəti Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə, AMEA rəhbərliyi və İşlər İdarəsinə, AMEA-nın müəssisə və təşkilatlarına, ali məktəblərə, nazirliklərə, media nümayəndələrinə, ictimai təşkilatlara, beynəlxalq qurumlara, tərəfdaşlarına və oxucularına bütün proseslərdə Mərkəzi Elmi Kitabxanadan qayğı, diqqət və dəstəklərini əsirgəmədiklərini yüksək qiymətləndirir və təşəkkür edir.

Hesabat olunan fəaliyyətlərin uğurla həyata keçirilməsində ölkə rəhbərliyinin, AMEA rəhbərliyinin və akademik ictimaiyyətin rolu çox böyükdür. Eyni zamanda fəaliyyətlərin təşəbbüskarı, icraçısı, ağırlığını çiyində daşıyan, mümkünsüzlüyünü mümkün edən fədakar MEK əməkdaşlarını da qeyd etmək lazımdır. Adlarının bu sırada neçənci çəkilməsindən asılı olmayaraq, bütün şöbə və bölmələr vahid komanda kimi yüksək peşəkarlıq, işinə vurğunluq, nizam-intizam və qarşılıqlı ehtiram rejimində çalışırlar:

- ✓ **Kitabxana – xidmət şöbəsi;**
- ✓ **İnformasiya texnologiyalarının hazırlanması və tətbiqi şöbəsi;**
- ✓ **İnzibati şöbə;**
- ✓ **Ümumi işlər şöbəsi;**
- ✓ **Beynəlxalq və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsi;**
- ✓ **Milli rəqəmsal yaddaş şöbəsi;**
- ✓ **İnnovativ layihələr şöbəsi.**

Həmişə ən düşüncəli və xeyirli insanlar arasında kitabxanaçılara rast gəlicən – onlar sinifsiz müəllimlərə bənzəyir.

Willard Scott